

**PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY
LEVICE**

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY LEVICE

V zmysle § 1 vyhlášky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „vyhláška“/

Kontaktná adresa Centra pre deti a rodiny Levice /ďalej len „centrum“/

Ul. 29. augusta č. 76/60, 934 01 Levice
riaditeľka centra - 036/2433021, riaditel.Levica@ded.gov.sk
kancelária odborného tímu centra - 036/2433024, socialne.levica@ded.gov.sk
ambulancia – Jilemnického 7, 934 01 Levice, ambulancia.teren.lv@gmail.com
sociálny pracovník – 0907/729210, 0907/725515
asistent sociálnej práce – 0907/721067
psychológ – 0907/736358

Adresa miesta vykonávania opatrení

Riaditeľstvo a kancelária ekonomických zamestnancov a členov odborného tímu:

Ul. 29. augusta č. 76/60, Levice

1. Špecializovaná samostatná skupina pre deti s duševnou poruchou

Ul. B. Němcovej č. 2, Levice /byt v prenájme/

2. Samostatná skupina:

Ul. Kpt. Nálepku 127, Levice

3. Samostatná skupina:

Ul. 29. augusta č. 76/60, Levice

Samostatná skupina mladých dospelých:

Ul. Úzka 107/2, Kalná nad Hronom /byt pre mladých dospelých/

Ambulancia pre ambulantnú a terénnu formu starostlivosti:

Ul. Jilemnického 7, Levice

Domáce prostredie profesionálnych náhradných rodičov

Účel, formy a druh vykonávaných opatrení centra

Účel centra: Centrum je zariadením zriadeným v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon“/ na účel vykonávania:

- Vykonávanie opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia /§ 45 ods. 1, písm. a) zákona/
- Pobytové opatrenia pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa /§ 46 ods. 1, písm. b) bod č. 2 zákona/
- Vykonávanie opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania:
 - krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,

- porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch /§ 45 ods. 1, písm. c) zákona/.

Forma vykonávania opatrení

Centrum vykonáva opatrenia podľa tohto zákona podľa účelu, na ktorý bolo zriadené /§ 45 ods. 4, písm. a), b), c) zákona/:

- **pobytovou formou**
- **ambulantnou formou**
- **terénnou formou**

Opatrenia sa vykonávajú **pobytovou formou** v:

- profesionálnych náhradných rodinách /§ 51 ods. 1, bod a) zákona/
- samostatne usporiadaných skupinách /§ 51 ods. 1, bod b) zákona/
 - o *samostatných skupinách*
 - o *špecializovanej samostatnej skupine pre deti s mentálnym postihnutím, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť výlučne pobytovou formou na základe lekárskeho posudku podľa osobitného predpisu /§ 20 ods. 1, písm. f bod 1 vyhlášky/*
 - o *skupine pre mladých dospelých*

Opatrenia sa vykonávajú **ambulantnou a terénnou formou** v:

- prirodzenom rodinnom prostredí klienta centra
- v prostredí utvorenom a usporiadanom v centre

Druh vykonávaných opatrení

- **Pobytové opatrenia súdu sa vykonávajú pre dieťa na základe:**
 - o nariadenie ústavnej starostlivosti
 - o nariadenie neodkladného opatrenia
 - o uloženie výchovného opatrenia
- **Pobytové opatrenie pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý na zabezpečenie** poskytnutia starostlivosti mladému dospelému po dovŕšení plnoletosti na základe dohody
- **Ambulantné a terénne opatrenie /§ 59 ods. 1, písm. a) b) c) d) zákona/ pre:**
 1. dieťa na
 - základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa
 - základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia
 - základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu
 - základe požiadania dieťaťa
 2. plnoletú fyzickú osobu
 3. rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa
 4. mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti

Program ambulantných a terénnych opatrení CDR Levice je zverejnený na:

- Webovej stránke CDR Levice (www.detskydomovlevice.sk)
- V kancelárii Ambulancia terén na adrese Jilemnického 7, Levice

S programom CDR Levice sú ústne oboznámení:

- Deti
- Rodičia
- Iné fyzické osoby starajúce sa o dieťa
- Zástupcovia inštitúcií zapojených do spolupráce s rodinou

Program ambulantných a terénnych opatrení pre dieťa, rodičov a iné fyzické osoby starajúce sa o dieťa realizujú zamestnanci centra prostredníctvom nasledovných sociálnych a psychologických podprogramov, ktoré je možné v prípade potreby doplniť aj o prácu psychológa. Počet hodín podprogramov je možné upravovať v závislosti od potrieb rodiny a ich súhlasu.

Podprogramy ambulantných a terénnych opatrení CDR Levice

Podprogram podľa § 11 ods. 2 písm. a) b) c)

1.1 Odborné metódy práce na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov ohrozujúcich psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby v rozvodových a rozchodových situáciách

Ak sa rodičia dieťaťa rozvádajú je potrebné:

a) Dieťaťu a jeho rodičom poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo

Maximálna dĺžka trvania programu: 30 hodín

Cieľ programu: Eliminovať negatívne dôsledky rozvodu/rozchodu na maloleté deti s dôrazom na prežívanie dieťaťa, uspokojovanie jeho potrieb, rešpektovanie názoru dieťaťa za účelom eliminovania negatívnych vplyvov predrozvodovej/predrozchodovej, rozvodovej/rozchodovej a porozvodovej situácie. Zlepšenie komunikácie rodičov navzájom a komunikácie rodičov s deťmi.

Obsah programu: a) spolupráca s rodičmi na zvládaní ich emócií a upokojovať rodinné napätie, b) pomôcť deťom porozumieť situácii v ktorej sa rodina ocitla, a tiež spolupráca s rodičmi na úprave bežných každodenných situácií a na riešení konkrétnych problémov, c) podpora styku detí s oboma rodičmi a zlepšenie komunikácie medzi členmi rodiny.

Odborný tím: sociálny pracovník /asistent sociálnej práce

b) Rodičom dieťaťa odporučiť psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivých vplyvov rozvodu na dieťa

Maximálna dĺžka trvania programu: 20 hodín

Cieľ programu: Eliminovať nepriaznivé vplyvy predrozchodovej/rozchodovej situácie na dieťa snahou o obnovenie partnerského zväzku, prípadne odporúčenie odbornej pomoci párového poradcu. Zníženie negatívneho vplyvu rozvodu poskytnutím podpory a emočného

sprevádzania partnerom, ako aj dieťaťu, prípadne odporúčenie rozvádžajúcemu sa páru návštevu mediátora.

Obsah programu: a) aktívna komunikácia s rodičmi a snaha o pochopenie vzniknutej situácie, rešpektovanie potrieb a želaní oboch partnerov, b) mapovanie citového rozpoloženia dieťaťa a zabezpečenie aby názor dieťaťa bol vypočutý, c) zhodnotenie vážnosti konfliktu, možnosti jeho eliminácie, prípadne odporúčenie návštevy párového poradcu, d) poskytnúť rozvádžajúcemu sa páru emočné sprevádzanie, psychologické poradenstvo aj s ohľadom na potreby dieťaťa, usmerňovať vzájomnú komunikáciu partnerov medzi sebou navzájom, ale najmä v prítomnosti dieťaťa, e) dbať na to, aby bol názor dieťaťa vypočutý a akceptovaný

Odborný tím: psychológ

c) dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode

Maximálna dĺžka trvania programu: 30 hodín

Cieľ programu: Zabezpečiť maloletému dieťaťu pomoc a podporu v porozvodovej situácii a to s ohľadom na aktuálne prania a potreby dieťaťa. Zisťovanie potrieb maloletého a prítomnosť/nepřítomnosť zdrojov k ich naplneniu a následná práca s nimi. Podpora styku a komunikácie s oboma rodičmi a upevnenie obrazu rodiny aj napriek nepřítomnosti jedného rodiča v domácnosti.

Obsah programu: a) zisťovanie prání a potrieb dieťaťa, spoločné hľadanie zdrojov k ich naplneniu, b) poskytnutie emočného sprevádzania a snaha o obnovenie pocitu bezpečia maloletého, c) mapovanie kontaktu s oboma rodičmi, vzájomnej komunikácie, zmapovanie, či rodičia nevyužívajú dieťa a neobracajú ho proti druhému partnerovi, d) podporiť dieťa v novovzniknutej situácii a v prispôsobení sa novému dennému režimu, e) zabezpečiť pomoc pedopsychológa prípadne rodinného terapeuta v prípade potreby

Odborný tím: psychológ

Podprogram podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona

1.2 Odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa

Maximálna dĺžka trvania programu: 60 hodín

Cieľ programu: Upraviť rodinné a sociálne pomery dieťaťa a rodiny, najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu

Obsah programu: a) podpora a rozvoj rodičovských zručností, b) podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine, c) starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa, d) nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti rodiny, e) vedenie k starostlivosti o domácnosť

Odborný tím: sociálny pracovník /asistent sociálnej práce

Podprogram podľa § 11 ods. 3) písm. b) bod 3 zákona

1.3 Metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch

Maximálna dĺžka trvania programu: 30 hodín

Cieľ programu: Odborná pomoc rodičom/náhradným rodičom pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch za účelom predchádzania vzniku nepriaznivej situácie v rodine

Obsah programu: Poskytovanie sociálneho poradenstva s problémami v rodine, v škole, v hospodárení s financiami, so začlenením do spoločnosti – po výkone trestu, so zdravotným handicapom, po návrate z liečenia závislosti, pomoc rodičom zlepšovať ich schopnosť riešiť problémy, pomoc pri rozvíjaní výchovných zručností rodičov/náhradných rodičov, pomoc formou poradenstva rodičom/náhradným rodičom (informácie a zákonných nárokoch, pomáhajúcich subjektoch), vedenie rodiny k samostatnému/zodpovednému riešeniu

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce

Podprogram podľa § 11 ods. 3) písm. b) bod 4 zákona

1.4 Odborné metódy na podporu obnovy/rozvoja rodičovských zručností

Maximálna dĺžka trvania programu: 70 hodín

Cieľ programu: Obnovovať a rozvíjať rodičovské zručnosti v starostlivosti o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí

Obsah programu: podpora a rozvoj rodičovských zručností, podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine, rozvoj schopnosti rodiča uspokojovať potreby dieťaťa

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce

Podprogram podľa § 11 ods. 3) písm. b) bod 5 zákona

1.5 Metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny

Maximálna dĺžka trvania: 20 hodín

Cieľ programu: posúdenie životnej situácie dieťaťa a jeho rodiny v oblasti sociálnych a ekonomických podmienok aktuálneho stavu dieťaťa a vývinových potrieb, starostlivosti rodičov o dieťa, vzťahov a komunikácie v rodine

Obsah programu: Zmapovanie súčasnej situácie v rodine, aktuálny stav dieťaťa, vývinové potreby, kooperácia súčinnosť spolupracujúcich subjektov /lekár/škola/, pozorovanie správania dieťaťa, rodiča, a interakcie medzi členmi rodiny

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce

Podprogram podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona

1.6 uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti

Maximálna dĺžka trvania: 50 hodín

Cieľ programu: Odstránenie príčin vzniku nepriaznivej životnej situácie rodiny

Obsah programu: siet'ovanie špecializovaných ambulancií a inštitúcií, sprevádzanie klienta pri návšteve uvedených inštitúcií za účelom absolvovania odbornej diagnostiky

Odborný tím: sociálny pracovník/psychológ

Podprogram podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine

1.7 Uloženie maloletému dieťaťu/jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu

Maximálna dĺžka trvania: 60 hodín

Cieľ programu: Mobilizovať vnútorné a vonkajšie zdroje rodiny v ich prirodzenom prostredí, napĺňanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov, interakcií so sociálnym prostredím, podporovať rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopnosti riešiť nepriaznivú životnú situáciu

Obsah programu: Pomoc pri zlepšovaní vzťahov k sociálnym inštitúciám a sociálnym organizáciám, pomoc pri rozvoji sociálnych kompetencií, zvyšovanie finančnej gramotnosti, podpora a rozvoj rodičovských zručností, pomoc pri rozvíjaní výchovných zručností rodičov, pomoc skvalitňovať vzájomný vzťah rodičov a komunikáciu členov rodiny

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálneho pracovníka/psychológ

Podprogram podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine

1.7 vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia

Maximálna dĺžka trvania: 40 hodín

Cieľ programu: odstránenie príčin, pre ktoré bolo výchovné opatrenie rodine uložené

Obsah programu: Poskytnutie pomoci a podpory na odstránenie príčin formou odborných metód (základné sociálne poradenstvo, špecializované poradenstvo), pre ktoré bolo výchovné opatrenie rodine uložené

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce/psychológ

Podprogram podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona

1.8 uloženie dieťaťu, rodičovi, alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe

Maximálna dĺžka trvania: 75 hodín

Cieľ programu: rozvoj rodičovských a sociálnych kompetencií rodiny

Obsah programu: pomoc rodine hľadať riešenia životných situácií, s ktorými si rodina nevie poradiť, rozvoj ekonomických a sociálnych kompetencií rodiny, zabezpečenie starostlivosti o deti a domácnosť, pomoc pri rozvíjaní výchovných zručností rodičov

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce/psychológ

Podprogram podľa § 73 ods. 6 písm. d) – opatrenia

podľa § 44a ods.1 písm. a) b) bod 1 zákona

1.9 a) Poskytovanie podpory sociálneho alebo iného odborného poradenstva náhradným rodičom

Maximálna dĺžka trvania: 30 hodín

Cieľ programu: poskytnutie odbornej pomoci a poradenstva náhradným rodičom za účelom uľahčenia zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa

Obsah programu: pomoc pri rozvíjaní schopnosti náhradných rodičov porozumieť potrebám dieťaťa a uspokojovať ich, podpora a pomoc pri rozvíjaní a osvojovaní si komunikačných a sociálnych zručností, podpora a pomoc pri rozvíjaní výchovných zručností náhradných rodičov (určovanie hraníc a ich dodržiavanie, oceňovanie, pochvala), pomoc pri riešení záťažových situácií v rodine, poskytnúť formou poradenstva informácie o zákonných nárokoch pomáhajúcich subjektoch, vedenie rodiny k samostatnému a zodpovednému riešeniu situácie

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce/psychológ

1.10 b) Vykonanie alebo zabezpečenie vykonania opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov

Maximálna dĺžka trvania: 30 hodín

Cieľ programu: poskytnutie odbornej pomoci a poradenstva náhradným rodičom na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov

Obsah programu: Poskytovanie sociálneho poradenstva s problémami v rodine, v škole, pomoc rodičom zlepšovať ich schopnosť riešiť problémy, pomoc pri rozvíjaní výchovných zručností náhradných rodičov, pomoc formou poradenstva náhradným rodičom (informácie a zákonných nárokov, pomáhajúcich subjektoch), vedenie rodiny k samostatnému a zodpovednému riešeniu

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce/psychológ

Podprogram podľa § 73 ods. 6 písm. e) zákona

1.11 Poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti

Maximálna dĺžka trvania: 30 hodín

Cieľ programu: Poskytnutie odbornej pomoci a podpory mladému dospelému s cieľom napomôcť k samostatnému, zodpovednému riešeniu životnej situácie

Obsah programu: poradenstvo a pomoc v oblasti zabezpečenia bývania, pomoc pri uplatnení sa na trhu práce, sprevádzanie pri vybavovaní úradných záležitostí, rozvoj finančnej gramotnosti

Odborný tím: sociálny pracovník/asistent sociálnej práce

Cieľová skupina centra

1.) Maloleté deti, u ktorých sa opatreniami súdu a opatreniami sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately realizuje:

- ochrana práv a právom chránených záujmov detí
- ochrana ohrozeného zdravia a života
- eliminácia prehlbovania, opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu
- zamedzenie nárastu sociálno - patologických javov

s cieľom :

- návratu dieťaťa do prirodzeného rodinného prostredia
- zabezpečenia náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťu, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine

2.) Plnoleté fyzické osoby do 25 rokov veku s obvyklým pobytom na území SR /mladý dospelý/ po zániku ústavnej starostlivosti po dovŕšení plnoletosti /§ 18 ods. 1 písm. d) zákona/

3.) **Ambulantná a terénna** forma starostlivosti centra sa poskytuje rodinám na základe dohody, rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia. Táto starostlivosť je poskytovaná **deťom a rodinám** pre spádovú oblasť **okresu Levice**.

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre

Centrum nevykonáva ambulantnú a terénnu formu starostlivosti, pokiaľ:

- dôjde k odstúpeniu od dohody
- rodičia, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nespolupracuje s centrom /§ 59 ods. 9 zákona/
- sa predčasne ukončí dohoda
- sa naplní celková kapacita
- sa vyčerpá pracovný časový fond pre ambulantnú a terénnu prácu
- nedisponuje personálnym zabezpečením pre výkon opatrení terénnej a ambulantnej formy starostlivosti

Počet miest v centre

Celkový počet miest v centre je	38
Ul. 29. augusta č. 76/60, Levice	9
Ul. Kpt. Nálepku 127, Levice	9
Ul. B. Němcovej č. 2, Levice	7
Ul. Úzka 107/2, Kalná nad Hronom	3 mladí dospelí
Počet miest v profesionálnych náhradných rodinách	10

Opis vnútorných a vonkajších priestorov centra

Pobytová forma:

Kmeňová budova na Ul. 29. augusta č. 76/60, 934 01 Levice je rodinný dom. Jeho súčasťou sú kancelárske a obytné priestory 3. samostatnej skupiny, ktoré pozostávajú zo 4 lôžkovej izby, 3 lôžkovej izby a 2 lôžkovej izby, obývacej miestnosti, kuchyne, sociálnych zariadení a herne pre deti. Pozostáva zo suterénu a dvoch podlaží. Pozemok je oplotený, jeho súčasťou je dvor a záhrada.

Rodinný dom na Ul. Kpt. Nálepku 127, 934 01 Levice, pozostáva zo suterénu, dvoch podlaží a je z ¼ podpivničený. Vnútorné priestory tvoria tri trojlôžkové izby pre deti 2. samostatnej skupiny, miestnosť pre zamestnancov samostatnej skupiny, kuchyňa, dve sociálne zariadenia a kúpeľne, obývací miestnosť s herňou. Pozemok je oplotený, jeho súčasťou je dvor a záhrada.

4-izbový byt č. 5 v prenájme, Ul. B. Němcovej č. 2 je určený pre špecializovanú samostatnú skupinu pre deti s duševnou poruchou. Byt pozostáva z dvoch dvojlôžkových izieb a jednej trojlôžkovej izby, obývacej miestnosti s kuchyňou, dvoch sociálnych zariadení a kúpeľne.

Jednoizbový byt v obci Kalná nad Hronom, Ul. Úzka 107/2 je určený pre skupinu mladých dospelých. Vnútorné priestory pozostávajú z jednej spálne s 3 lôžkami, obývacej miestnosti s kuchyňou a sociálneho zariadenia s kúpeľňou.

Opis podmienok zachovania súkromia

Deti majú v samostatne usporiadaných skupinách a profesionálnych náhradných rodinách dostatok priestoru pre pokojné bývanie, nerušený nočný spánok, rozhovor s blízkou osobou, majú priestor pre úschovu svojich vecí, zachovanie svojho súkromia. Každé dieťa má k dispozícii písací stôl, stoličku, skriňu, poličku na odkladanie osobných vecí.

Opis podmienok na osobnú hygienu

Jednou z podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb detí je dodržiavanie osobnej hygieny, teda starostlivosť o čistotu tela, vlasov a chrupu. Deti majú na zabezpečenie osobnej hygieny primeraný počet sprch /dievčatá a chlapci oddelene/. Kúpeľne sú vybavené vaňou a uzatvárateľným sprchovacím kútom, sú dostatočne veľké, aby umožnili každému dieťaťu umyť sa bez prekážok v podmienkach primeraného hygienického štandardu. Sprchovacie kúty sú vybavené teplou vodou a studenou tečúcou vodou a sú uzatvárateľné z dôvodu zachovania súkromia pri sprchovaní. K dispozícii majú aj primeraný počet umývadiel s tečúcou studenou a teplou vodou a dostatočný počet záchodových mís.

Ambulantná a terénna forma:

Ambulancia pre terénnu a ambulantnú formu starostlivosti sa vykonáva v prenajatých priestoroch – kancelárie na ul. Jilemnického 7 v Leviciach, ktoré sú určené pre pracovníkov a klientov ambulantnej a terénnej formy starostlivosti centra. Ambulantné opatrenia sú vykonávané v prostredí centra v priestoroch ambulancie. Terénne opatrenia sú vykonávané v prirodzenom rodinnom prostredí klienta centra alebo v náhradnom rodinnom prostredí klienta centra.

Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania

Výchovnú činnosť na skupinách zabezpečujú:

1. Špecializovaná samostatná skupina pre deti s duševnou poruchou

pozícia	ukončené vzdelanie
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie II. st.
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie I. st.
vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Vysokoškolské vzdelanie II. st.
pomocný vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie II. st.
pomocný vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie

2. Samostatná skupina

pozícia	ukončené vzdelanie
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie I. st.
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie II. st.
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie II. st.
pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie

3. Samostatná skupina

pozícia	ukončené vzdelanie
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie II. st.
vychovávateľ	vysokoškolské vzdelanie I. st.
vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie
pomocný vychovávateľ	úplné stredné vzdelanie

Profesionálne náhradné rodiny

pozícia	ukončené vzdelanie
profesionálny náhradný rodič	úplné stredné vzdelanie
profesionálny náhradný rodič	úplné stredné vzdelanie
profesionálny náhradný rodič	úplné stredné vzdelanie
profesionálny náhradný rodič	vysokoškolské vzdelanie I. st.
profesionálny náhradný rodič	vysokoškolské vzdelanie II. st.

Odborný tím

pozícia	ukončené vzdelanie
psychológ	vysokoškolské vzdelanie II. st.
špeciálny pedagóg	vysokoškolské vzdelanie II. st.
sociálny pracovník	vysokoškolské vzdelanie II. st. v odbore sociálna práca
sociálny pracovník	úplné stredné vzdelanie
sociálny pracovník /prijatý cez Národný projekt Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach (NP DEI NSvZ)/	vysokoškolské vzdelanie II. st. v odbore sociálna práca

Zamestnanci vykonávajúci terénnu a ambulatnú formu

pozícia	ukončené vzdelanie
psychológ	vysokoškolské vzdelanie II. st. v odbore jednodborová psychológia
sociálny pracovník	vysokoškolské vzdelanie II. st. v odbore sociálna práca
sociálny pracovník	vysokoškolské vzdelanie II. st. v odbore sociálna práca
asistent sociálnej práce	vysokoškolské vzdelanie I. st. v odbore sociálna práca

Spôsob oboznámenia detí, rodičov a fyzických osôb s programom centra

- Dieťa, rodič a iné fyzické osoby sú oboznámené s programom centra formou rozhovoru, ktorý poskytuje sociálny pracovník. Následne prebieha s dieťaťom psychologická intervencia. Dieťa a rodič sú oboznámení s možnosťou psychologickéj a špeciálno-pedagogickej starostlivosti poskytovanej centrom. Psychológ centra sleduje a napomáha adaptačnému procesu dieťaťa v samostatne usporiadaných skupinách a v profesionálnych náhradných rodinách.

- Program centra je zverejnený pri vstupe do budovy centra na nástenke a je sprístupnený na webovej stránke centra.
- Každé dieťa je oboznámené s programom centra pri prijatí do centra sociálnym pracovníkom, psychológom, vychovávateľom a profesionálnym náhradným rodičom primerane veku a rozumovej vyspelosti v lehote do 2 týždňov po prijatí dieťaťa do centra.
- Pri poskytovaní ambulantnej a terénnej formy pomoci klientov oboznamujú s programom centra členovia odborného tímu ambulantnej a terénnej formy pri prvom kontakte.

Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami

Práca s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami v centre predstavuje proces, v rámci ktorého sa aplikujú rôzne metódy práce.

Procesy a metódy práce s rodinou:

- **Sociálna anamnéza** - získavanie podkladov prostredníctvom anamnestického rozhovoru o rodine, jej sociálnom okolí a problémoch pre hodnotenie a následnú diagnostiku.
- **Sociálne hodnotenie a diagnostika** - získanie kľúčových informácií o sociálnych problémoch rodiny a ich následnom zhodnotení prostredníctvom riadeného rozhovoru; cieľom je stanovenie adekvátnej formy pomoci, ktorá bude pre rodinu úspešná.
- **Pozorovanie rodiny** - diagnostická metóda zameraná na vonkajšie prejavy a správanie rodiny.
- **Návšteva odborného pracovníka v rodine** - významný zdroj diagnostických informácií a priestor pre intervenciu zamestnancov centra na prácu s rodinou.
- **Psychologické sprevádzanie** - poskytnutie oporného a styčného bodu pri riešení hraničných ale aj bežných situácií v spoložití a výchove zvereného dieťaťa.
- **Psychogenetický rozhovor** - je zameraný na hodnotenie životnej situácie.
- **Sociálna intervencia** - priame zasahovanie do spôsobov konania členov rodiny, realizovaná prostredníctvom **plánu sociálnej práce**.
- **Program rozvoja rodičovských zručností** – ide o dlhodobú systematickú prácu s rodičmi, s cieľom podporiť vzájomné citové väzby, rodičovskú zodpovednosť, rodičovské zručnosti dôležité pri starostlivosti a výchove detí.
- **Rodinná konferencia** - realizuje sa na báze dobrovoľnosti, ide o metódu rozhodovania, ktorou sa dáva rodine a jej blízkym priestor samostatne hľadať riešenia situácie. Pri stanovení cieľov sa využíva **metóda SMART**.
- **Sociálne poradenstvo** - podpora a pomoc rodine s cieľom priviesť ju k samostatnému, zodpovednému riešeniu vlastného problému.
- **Informácia** - odovzdávanie informácií členom rodiny, ktoré môžu využiť pri riešení svojho problému.
- **Distribúcia** - odporúčenie rodiny k inému odborníkovi, profesionálovi, do inej organizácie, ktorá disponuje účinnými prostriedkami pomoci rodine.
- **Direktívy** - prostredníctvom direktív požadovanie od rodiny, aby niečo urobila alebo obmedzila v záujme efektívnejšieho riešenia problému.
- **Rady** - využívané najmä pri sprevádzaní dysfunkčnej rodiny; situačné prebratie zodpovednosti za riešenie problémov rodiny prostredníctvom rád.
- **Klarifikácia** - vzájomné objasňovanie rôznych aspektov prezentovaného problému;

- **Ventilácia** - vytvorenie priestoru pre rozprávanie rodiny, bezpodmienečné vypočutie a pochopenie.
- **Posilňovanie** - pozitívnym posilňovaním aktivizovanie rodiny pri riešení svojho problému.
- **Povzbudenie** - ocenenie rodiny za vyhľadanie odbornej pomoci, uistenie o spolupráci pri riešení problémov rodiny.
- **Odradenie** - využívané v prípadoch neuvážených a urýchlených riešeniach problému.
- **Interpretácia** - dopĺňanie informácií a hľadanie kauzálnych súvislostí medzi prezentovanými javmi.
- **Sumarizácia** - zhrnutie doterajšej spolupráce s rodinou po určitej etape /využívaná v prípadových konferenciách/.
- **Tréning** - založený na učení, opakovaní a nácviku. V centre realizovaný prostredníctvom odborného tímu, najmä psychológa s cieľom odstrániť neželané formy správania, ktoré sú zdrojom napr. vzťahových problémov medzi členmi rodiny, príp. absentujú určité vzorce správania, napr. rodičovské zručnosti, kedy centrum realizuje nácvik chýbajúcej zručnosti.
- **Konfrontácia** - upozorňovanie členov rodiny na rozpory v ich tvrdeniach, postojoch alebo v správaní.
- **Reflexia** - signalizovanie rodine, že je vypočutá, že sú prezentované obsahy pochopené nielen z hľadiska racionality, ale aj prežívania.

Odborné metódy psychologickej práce:

V centre používa psychológ odborné metódy a pracovné postupy, medzi ktoré patria:

- **pozorovanie** /ide o uvedomelý základný proces poznávania, prvok experimentálneho usudzovania. Na základe zaznamenaných javov sa vysloví hypotéza. Pozorovanie sa opiera o tri základné techniky - priame pozorovanie, nepriame pozorovanie, nepriame pozorovanie pomocou rozhovoru (interview)/.
- **rozhovor** /nejde len o získanie informácií, ale je prostriedkom nadviazania kontaktu s dieťaťom, vlastné diagnostické interview je zamerané buď na zmapovanie osobnosti, alebo orientované na hlbší rozbor určitého problému/.
- **anamnéza** /ide o získanie potrebných informácií o dieťati a o jeho problémoch. Využíva sa zvyčajne v prvej fáze – prvý kontakt s dieťaťom (rodinou), patrí sem dostupná dokumentácia o dieťati z UPSVR (sociálna správa o dieťati, správy o šetreniach v domácnosti), zo školy, zdravotnícka dokumentácia (lekárska správa z odb. vyšetrenia), s cieľom získať komplexnejší obraz o dieťati a jeho rodine/.
- **analýza** spontánnych produktov klientov /ide o výsledky činnosti dieťaťa, jeho kresby, maľby, básne, amatérske výrobky. Osobitný význam majú listy, denníky a osobné dokumenty/.

Na základe použitia odborných metód a pracovných postupov je v centre realizovaná **psychodiagnostika dieťaťa**, ktorá zahŕňa poznávanie, hodnotenie a meranie psychických stavov, vlastností, funkcií a procesov. Rozlišujeme v podstate jej tri fázy a to je prvotná orientácia v probléme, vlastná diagnostická fáza a prognóza. Psychologická diagnostika dieťaťa umiestneného do centra je okrem iného aj podkladom pre vypracovanie individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa. Psychológ pracujúci v centre vykonáva vstupnú psychodiagnostiku najneskôr do 3 mesiacov od príchodu klienta do zariadenia. Opakovaná odborná psychodiagnostika sa robí len v prípade zmeneného psychického alebo

emočného stavu klienta, prípadne na žiadosť inej inštitúcie. Periodická odborná psychodiagnostika sa vykonáva len u detí do 3 rokov. Cieľom je zmapovať skrining psychomotorického vývinu dieťaťa. Psychológ je povinný všetky údaje získané počas psychodiagnostického vyšetrenia uviesť do psychologickéj správy. Okrem anamnestických údajov je dôležité zaznamenávať aj reakcie dieťaťa počas vyšetrenia, jeho správanie, pozornosť, psychomotorické tempo a pod. Keďže sa jedná o dôverné údaje, je dôležité zväziť, komu a v akej miere ich psychológ poskytne. Vždy len pre účely plánovania práce s dieťaťom.

Pri psychodiagnostike sa používajú testové metódy. Tie sú kategorizované nasledovne:

- vývinové škály,
- inteligenčné testy a súbory,
- testy špeciálnych schopností, znalostí a zručností,
- neuropsychologické súbory a metódy,
- projektívne metódy,
- kresebné techniky,
- dotazníky,
- objektívne testy osobnosti,
- posudzovacie škály.

Medzi najčastejšie používané testové metódy sú zaradené **sebaposudzovacie techniky a pozorovacie techniky**. Základnou klinickou metódou, v rámci ktorej môžeme aplikovať aj iné klinické či testové metódy je návšteva v rodine.

Psychológ v centre pracuje s deťmi aj v rámci skupinových činností, ide o :

- a) skupinové poradenstvo - poskytuje možnosti výrazne pozitívne ovplyvňovať osobnosť klienta,
- b) tréning - cieľom tréningu je naučiť dieťa zmeniť svoje správanie, hlavnou zložkou je učenie, opakovanie a nácvik žiaducich foriem správania,
- c) hranie rolí - sú vyberané konkrétne situácie zo života, alebo hypotetické situácie, ktoré sa môžu stať v blízkej budúcnosti.

Konkrétne oblasti práce psychológa v centre

- **rodinné konflikty** /ide o prípady detí, ktoré sa ocitli v náročnej životnej situácii pri rozvode/rozchode rodičov, žijú v konfliktnnej rodine, ocitli sa v riziku ohrozenia, zažívajú násilie, vzťahovú patológiu v rodine a pod. Techniky, ktoré sa využívajú pri práci s rodinou:
 - psychologické sprevádzanie
 - rozhovory s rodičmi a deťmi
 - psychogenetický rozhovor
 - dotazníkové metódy /Test rodinného zázemia, Test rodinných vzťahov/
 - modelovanie a hranie rolí
 - hrové techniky
 - tréning sociálnych a komunikačných zručností
 - projektívne techniky – Kresba rodiny, Začarovaná rodina, Čiara života, Rodinná doska a pod.

Odborné metódy špeciálno-pedagogickej práce

Špeciálno-pedagogická starostlivosť v centre sa poskytuje deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré si vyžadujú špeciálno-pedagogickú starostlivosť formou diagnostickej, stimulačnej, edukačnej, reedukačnej a korekčnej činnosti

prostredníctvom metód vychádzajúcich z potrieb dieťaťa – rozhovor s dieťaťom, práca s textom, didaktické hry a rôzne pracovné listy na rozvoj kognitívnych funkcií /pozornosť, pamäť, myslenie, vnímanie a reč dieťaťa/ a oslabených čiastkových funkcií, hry a cvičenia na rozvoj komunikačných a sociálnych zručností, názorno demonštračné a konštruktívne hry, hry na rozvoj motoriky, priestorovú a časovú orientáciu dieťaťa, korekcia vývinových porúch učenia, podpora profesionálnej orientácie dieťaťa. Skupinové intervencie sú zamerané na preventívne aktivity, sexuálnu výchovu, upevňovanie vzťahov medzi deťmi a dospelými, vytváranie pozitívneho vzťahu k sebe samému, tímovú spoluprácu, empatiu dieťaťa, konflikt a prácu s ním, zážitkovú terapiu, terapeutické a relaxačné aktivity.

Špeciálno-pedagogické odborné metódy práce:

- pozorovacie, kazuistické, testové a exploračné metódy, rozbor výsledkov činnosti.

Spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

Na zabezpečenie všestranného rozvoja osobnosti dieťaťa centrum spolupracuje so zdravotníckymi, školskými, poradenskými inštitúciami. S centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a s centrami špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie spolupracuje centrum najmä za účelom vyšetrenia školskej zrelosti a vývinových porúch učenia u detí. Centrum tiež spolupracuje s klinickým psychológom, ide najmä o terapeutickú činnosť a vyšetrenie intelektu.

Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách a v profesionálnych náhradných rodinách

- Výchovný proces počas dočasného pobytu v centre vykonávajú v samostatnej usporiadanej skupine vychovávatelia v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi a odborným tímom centra. V profesionálnych náhradných rodinách výchovný proces zabezpečujú profesionálni náhradní rodičia v spolupráci s odborným tímom centra.
- Vo vzťahu medzi vychovávateľom a deťmi existujú jasne dané pravidlá, ktoré platia pre deti aj dospelých.
- Výchova detí je plánovaná a vyhodnocovaná v **pláne výchovnej práce s dieťaťom**, ktorý tvorí súčasť individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa. Vyhodnocuje sa mesačne formou listu dieťaťa a komplexné vyhodnotenie plánov výchovnej práce s dieťaťom je realizované polročne. Na výchove detí sa podieľajú aj rodičia /ak nemajú rodičovské práva odobraté súdom/, príbuzní a osoby blízke dieťaťu prostredníctvom plánu činnosti pre rodinu, ktorý vychovávateľ odovzdáva rodičovi resp. inej blízkej osobe pri odchode dieťaťa na pobyt mimo centra.
- Vychovávatelia zastupujú rodičov vo výchove detí budovaním kladného vzťahu k dieťaťu založenom na 4 základných prvkoch: vzájomný rešpekt - spoločná zábava - povzbudzovanie - vyjadrovanie citu k dieťaťu.
- Výchovný proces vychádza z dodržiavania psychohygienického hľadiska a rozdelenia výchovno-vzdelávacích aktivít s efektívnym využitím voľného času zapracovaného v systematickom režime dňa so zameraním na zdravý životný štýl, športové aktivity, pestovanie estetického cítenia u detí, podporu ich talentu, prevenciu, rozvoj manuálnych zručností, finančnej gramotnosti a poznania. Spoločné aktivity výchovnej činnosti skupiny si deti s vychovávateľmi plánujú a vyhodnocujú na spoločných komunitách, kde majú možnosť spolupodieľať sa na tvorbe napr. jedálneho lístka, voľnočasových aktivít a pod. Samostatne usporiadané skupiny sa riadia podľa režimu dňa, ktorý si prispôsobujú potrebám daného dňa a skupiny.

počas pracovných dní nasledovne :

6,15-6,30 budíček
6,30-7,00 ranná hygiena a úprava izieb
7,00-7,15 raňajky
7,15-7,30 odchod do škôl
13,00-14,30 príchod zo škôl
14,30-15,30 rekreačno-záujmová činnosť
15,30-16,00 olovrant
16,00-18,00 príprava na vyučovanie,
príprava večere
18,00-18,30 večera
18,30-20,00 umývanie riadov, kuchyne,
príprava učebných pomôcok, oblečenia
na nasledujúci deň, večerná hygiena
20,00-21,30 sledovanie TV, počúvanie
hudby, voľné hry na izbách
21,30 nočný kľud

počas dní pracovného voľna, sviatkov a
prázdnin :

9,00 budíček
9,00-9,30 ranná hygiena, úprava izieb
9,30-10,00 raňajky
10,00-12,00 príprava obeda
sobota – prebieha upratovanie priestorov
centra a vonkajšieho areálu
11,00 desiata
12,00-13,00 obed, upratovanie kuchyne
13,00-14,30 oddych na lôžku, voľné hry
detí
14,30-18,00 individuálne a spoločné
vychádzky, záujmové aktivity, olovrant
18,00-18,30 príprava večere
18,30-19,00 večera
19,00-19,30 upratovanie priestorov,
osobná hygiena
19,30-20,00 komunita
20,00-22,00 sledovanie TV, počúvanie
hudby, relax na izbách, individuálne
rozhovory, voľné hry detí
22,00-22,30 nočný kľud

- Vo výchovnom procese využívame motivačné výchovné prostriedky:

- výber voľnej aktivity pre samostatne usporiadanú skupinu
- výlet
- návšteva kina, cukrárne, kultúrneho, športového podujatia
- dlhšia večierka, dlhšie sledovanie TV alebo PC
- možnosť vybrať si aj inú odmenu s prihliadnutím na jeho aktuálne túžby a želania

Obsah prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Aby sa záujemca mohol stať profesionálnym náhradným rodičom (ďalej len „PNR“) musí spĺňať určité kvalifikačné predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a to najmenej (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 15 ods.1):

1. nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie,
2. úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné, vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

Rozsah prípravy na vykonávanie PNR je:

- a) 60 hodín, ak záujemca ukončil úplné stredné vzdelanie,
- b) 80 hodín, ak záujemca ukončil stredné vzdelanie,
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností ak ide o:
 1. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,

2. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' sa považuje max. 10 percent z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokladovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenia, úmrtie v rodine a pod.) Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval/a. Obdobný postup odporúčame uplatniť aj voči partnerovi záujemcu s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Cieľom programu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti je obsiahnuť najvýznamnejšie témy a umožniť záujemcom získať prostredníctvom interaktívneho spôsobu učenia informácie, vedomosti a praktické zručnosti nevyhnutné pre vykonávanie profesionálneho náhradného rodičovstva.

Organizačné podmienky prípravy:

Prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bez úhrady /náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov/.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika
- k vyššie uvedenému realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci, (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia:

- Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- Súhlas so spracovaním osobných údajov
- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Prezenčná listina a výkaz /odpočet úloh za daný časofond/
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy

Obsah prípravy:

Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa:

- a) poskytnutie základných informácií o:
 - právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti
 - výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení

- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa
- potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií
- právach dieťaťa
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa
- prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča
- komunikačné zručnosti
- rozvoj výchovných zručností
- riešenie záťažových situácií v rodine
- spoluprácu v tíme odborníkov

Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je:

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií a zhodnotenie spolupráce pri nácviku počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti. V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Získanie Osvedčenia o absolvovaní prípravy na vykonávanie PNR oprávňuje fyzickú osobu uchádzať sa o pracovnú pozíciu PNR v ktoromkoľvek centre SR (bez ohľadu, kde túto prípravu FO absolvovala).

Ďalšie informácie k príprave PNR

Odporúčaný počet záujemcov /fyzických osôb o prípravu na vykonávanie PNR je:
5 až 12 osôb.

Dĺžka trvania prípravy:

- ukončenie najneskôr do 3 mesiacov
- /časový fond 60 resp. 80 hodín/ od kedy príprava začala.

Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia terénnej a ambulancnej formy

	Hodiny pre klienta
pondelok	8:00 – 11:00 - ambulancia
utorok	Podľa potreby klienta
streda	13:00 – 16:00 - ambulancia
štvrtok	Podľa potreby klienta
piatok	Podľa potreby klienta

Tel. kontakt na ambulanciu: sociálny pracovník – 0907/729210, 0907/725515
asistent sociálnej práce – 0907/721067
psychológ – 0907/736358

Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej IPROD)

Za účelom dosiahnutia priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa sa v centre vypracováva pre každé umiestnené dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia **IPROD**.

IPROD obsahuje

- cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami (ďalej len „cieľ odbornej práce“), ktorý určí orgán SPODaSK a centrum spoločne
- kontaktné údaje sociálneho pracovníka centra – koordinátora IPRODu
- kontaktné údaje zamestnanca orgánu SPODaSK – manažéra prípadu

Stanovenie hlavného cieľa sa odvíja zo záverov prípadovej konferencie, ktorá sa realizuje do 2 týždňov od prijatia dieťaťa do centra za účasti dieťaťa – s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť, jeho rodiny/blízkych osôb, zamestnancov centra - psychológ, vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič, zamestnancov orgánu SPODaSK a samosprávy, prípadne iných zainteresovaných osôb.

Sociálny pracovník v centre je koordinátorom IPRODu, ktorý zodpovedá za zabezpečenie kontinuity vykonávaných odborných činností pre dieťa, pre ktoré sa vykonáva v centre pobytové opatrenie na základe rozhodnutia súdu.

V tomto procese plánovania je dôležitý multidisciplinárny princíp, čo predstavuje vzájomnú spoluprácu všetkých zainteresovaných subjektov pri nastavení adekvátnej a odbornej pomoci dieťaťu, ktoré bolo umiestnené do centra. Po prijatí dieťaťa do zariadenia sa realizuje **komplexné posúdenie dieťaťa**¹, ktoré by malo byť ukončené do jedného mesiaca od prijatia dieťaťa do zariadenia na základe rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení alebo výchovnom opatrení. Výsledkom komplexného posúdenia sú odporúčania pre nastavenie cieľa odbornej práce s dieťaťom² a následne čiastkových plánov v IPRODe.

V IPRODe je potrebné určiť aj termín prehodnotenia plnenia cieľa odbornej práce spolu s prehodnotením plnenia jednotlivých čiastkových plánov, ktoré nadväzujú na cieľ odbornej práce IPRODu. **O spôsobe a kritériách hodnotenia plnenia cieľa odbornej práce IPRODu sa dohodne odborný tím spoločne so všetkými zainteresovanými subjektami. IPROD sa následne vyhodnocuje priebežne, v závislosti od stanovených termínov plnenia úloh.**

Z uvedeného vyplýva, že síce každý člen odborného tímu realizuje svoju časť vykonávania opatrení pre dieťa, zároveň však všetky naplnené/nenaplnené úlohy či ciele sa musia odzrkadliť v IPRODe (*to znamená, že všetky čiastkové plány, ktoré tvoria súčasť IPRODu musia byť kompatibilné a musia vychádzať z cieľa odbornej práce*).

Opatrenia SPODaSK sú v centre vykonávané na základe **IPROD-u**, ktorý je súborom čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä:

- Plán sociálnej práce
- Plán výchovnej práce s dieťaťom
- Hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra
- Plán špeciálnopedagogickej intervencie pre dieťa

Najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa je súčasťou plánu sociálnej práce **Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého**. Plán sa tvorí v spolupráci a za prítomnosti dieťaťa, Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého sa polročne vyhodnocuje a aktualizuje v prípade zmien a plánov mladého dospelého.

Ak sa vykonávanie pobytového opatrenia v centre skončí nadobudnutím plnoletosti dieťaťa a na jeho žiadosť centrum pokračuje v poskytovaní starostlivosti na dohodu, príprava na osamostatnenie sa realizuje prostredníctvom **Plánu osamostatňovania sa mladého dospelého**, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania.

Plán sociálnej práce obsahuje:

- mieru ohrozenia dieťaťa a ak sa centrum podieľalo na určení miery ohrozenia dieťaťa, opis postupu určenia miery ohrozenia dieťaťa centrom,
- zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali,

¹ Komplexné posúdenie dieťaťa je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa

² Cieľ odbornej práce a cieľ plánu sociálnej práce vypracovaný orgánom SPODaSK je rovnaký. Ciele čiastkových plánov c a hlavné úlohy psychologickéj činnosti nadväzujú na cieľ IPRODu.

- ciele sociálnej práce v centre,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov:
 - centra vrátane metód sociálnej práce
 - orgánu SPODaSK,
 - plánu sociálnej práce s rodinou orgánu SPODaSK,
 - obce, akreditovaného subjektu, ak sa podieľajú na plnení plánu sociálnej práce,
 - ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby,
- kritérium hodnotenia splnenia alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy,
- výsledok prehodnotenia plnenia úloh,
- výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,
- ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Na tvorbe a vyhodnocovaní čiastkových plánov a cieľov *IPROD-u* sa podieľajú:

- Dieťa
- Osoby, ktoré majú deti v priamej starostlivosti v centre /profesionálny náhradný rodič alebo vychovávateľ/ plánujú a vyhodnocujú výchovnú činnosť v pláne výchovnej práce s dieťaťom, ktorý tvorí súčasť IPROD-u. Vyhodnocuje sa mesačne formou listu dieťaťa. Komplexné vyhodnotenie plánov výchovnej práce s dieťaťom je realizované priebežne podľa stanovených termínov plnenia úloh.
- Na výchove detí sa podieľajú aj rodičia /ak nemajú rodičovské práva odobraté súdom/, príbuzní a osoby blízke dieťaťu prostredníctvom plánu činnosti pre rodinu, ktorý vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič odovzdáva rodičovi resp. inej blízkej osobe pri odchode dieťaťa na pobyt mimo centra.
- Sociálny pracovník vypracováva a vyhodnocuje plán sociálnej práce, pričom spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a rodinou dieťaťa, ďalšími spolupracujúcimi subjektmi, ak boli do plánovania zainteresovaní. Do plánovania môže byť prizvaný aj akreditovaný subjekt. Hlavným cieľom je stanovenie návrhov riešenia situácie dieťaťa. Pri tvorbe a stanovení si cieľov jeho smerovania vychádzame zo všetkých anamnestických údajov o rodine. Cieľ plánu sleduje v prvom rade záujem dieťaťa a smeruje k možnému návratu dieťaťa do pôvodnej rodiny alebo k zvereniu dieťaťa do náhradnej rodiny. Plán sociálnej práce obsahuje odborné metodické postupy v praxi, sledovanie a hodnotenie výsledkov. V pláne sú stanovené konkrétne úlohy, ktoré sú terminované.
- Psychológ po príchode dieťaťa do centra do 48 hodín realizuje psychologickú intervenciu. Skrining psychického a emočného stavu dieťaťa je realizovaný do 3 mesiacov od príchodu dieťaťa do centra. Na základe výsledkov psychodiagnostickej správy dieťaťa psychológ centra vypracuje hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra. Odporúčania vyplývajúce zo psychodiagnostickej správy sú smerované zamestnancom centra, ktorí s deťmi pracujú. Psychodiagnostická správa a hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra sú súčasťou IPROD-u.
- Špeciálny pedagóg stanovuje plány špeciálno-pedagogických intervencií s dieťaťom a ciele špeciálno-pedagogických intervencií, ktoré sú vypracované deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe špeciálno-pedagogickej diagnostiky, ktorá sa realizuje najneskôr do 1 mesiaca po absolvovaní psychologickéj diagnostiky. Odporúčania vyplývajúce zo špeciálno-pedagogickej správy sú smerované zamestnancom centra, ktorí s

deťmi pracujú. Špeciálno-pedagogická správa a plán odbornej starostlivosti o klienta sú súčasťou IPROD-u.

- Orgán SPODaSK, ďalšie spolupracujúce subjekty - obec/mesto, akreditovaný subjekt.
- Rodičia dieťaťa a fyzické osoby blízke dieťaťu.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou – tvoria a vyhodnocujú členovia odborného tímu ambulantnej a terénnej formy starostlivosti.

Cieľ plánu vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou je totožný s cieľom sociálnej práce s dieťaťom orgánu SPODaSK.

Obsahom plánu sú:

- odborné metódy práce a podrobnosti ich vykonávania,
- rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách,
- označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý zodpovedá za vykonávanie opatrení pre fyzické osoby,
- počet zamestnancov, ktorí sa podieľajú na vykonávaní opatrení,
- dôvody ukončenia vykonávania odborných činností,
- spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre.

Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu a rekreačnú činnosť

Záujmová, športová, kultúrna a rekreačná činnosť je zabezpečovaná prostredníctvom krúžkov, voľnočasovými aktivitami, jednodňovými a viacdňovými výletmi, aktívnou účasťou na športových hrách a podujatí mesta. Deti sa zúčastňujú letných a zimných táborov, divadelných predstavení, koncertov a všetkých kultúrnych podujatí organizovaných mestom Levice a v mieste bydliska profesionálnych náhradných rodičov. Každé dieťa má právo na rozvoj svojho talentu a schopností.

- Záujmová činnosť je súčasťou vzdelávania dieťaťa. Záujmová činnosť je poskytovaná na základe dohody medzi centrom a umeleckou školou, základnou školou, športovým klubom, turistickým oddielom atď. V dohode sa uvádza okrem platby aj spôsob premiestňovania sa dieťaťa na krúžok, sprevádzanie dospelou osobou a spôsob odovzdávania informácií.
- Športová činnosť podporuje všestranný rozvoj dieťaťa a rozvíja jeho zdravé sebavedomie, preto vychovávatelia a profesionálni náhradní rodičia podporujú deti v športových aktivitách a zúčastňujú sa s nimi na rôznych športových podujatiach. Centrum podporuje deti pri príprave a účasti na krajských, celoslovenských a medzinárodných športových súťažiach.
- Rekreačná činnosť je deťom poskytovaná v čase letných a zimných prázdnin podľa finančných možností centra. Platí pravidlo, že pobyt v rodine má prednosť pred rekreačnou činnosťou v detských táboroch.
- Kultúrna činnosť je zabezpečovaná v centre, v iných zariadeniach obdobného charakteru a v spoločenských zariadeniach. Deti sa zúčastňujú kultúrnych podujatí, ako sú návšteva kina, divadelného predstavenia, koncertov alebo prezentácií ich vystúpení.

Prejavovanie náboženského vyznania a viery

Duchovné potreby detí sa zabezpečujú podporou rôznych náboženských aktivít. Deti majú možnosť slobodného výberu vierovyznania. Počas sviatkov sú deti v centre vedené k dodržiavaniu tradícií spojených so sviatkami Vianoc, Veľkej noci a pod. Deti počas týchto

sviatkov sa zúčastňujú rôznych náboženských podujatí. Deti majú možnosť navštevovať kostoly rôzneho vierovyznania v Leviciach /rímsko-katolícke, evanjelické, kalvínske/ a v mieste bydliska profesionálnych náhradných rodičov.

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti

- Zdravotná starostlivosť v centre je zabezpečovaná a riešená pravidelne na základe vzniknutých zdravotných problémov.
- Prijatím maloletého do centra, vzniká centru povinnosť zabezpečiť maloletému vstupnú lekársku prehliadku poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Následne sú deti doprevádzané na pravidelné preventívne prehliadky /pediater, stomatólog.../. Mal. deti a mladí dospelí zo špecializovanej samostatnej skupiny sú sprevádzaní na vyšetrenia k lekárom na bežné i odborné vyšetrenia.
- V meste Levice v blízkosti centra máme dobrú dostupnosť v rámci zdravotnej starostlivosti, vrátane odborných lekárov – neurológ, gastroenterológ, pedopsychiater, kardiológ, oftalmológ, urológ, nefrológ, alergoimunológ, dermatológ, gynekológ, ORL, logopéd, klinický psychológ a pod. Zdravotná starostlivosť o deti v profesionálnych náhradných rodinách sa poskytuje v mieste bydliska profesionálnych náhradných rodičov podľa dostupnosti odborných lekárov. Na základe odporučení lekára centrum zabezpečuje špecializované odborné vyšetrenie pre deti zo samostatne usporiadaných skupín a z profesionálnych náhradných rodín aj mimo sídla centra.
- V Leviciach je k dispozícii Nemocnica s poliklinikou s 24 hodinovou pohotovosťou.
- Podľa zákona 576/2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov Z. z. § 6 ods. 1, písm. b) v súvislosti s rozhodovaním o zdravotných úkonoch detí v zariadeniach netreba, aby rodič alebo iný zákonný zástupca súhlasil – ak je dieťaťu nariadené pobytové opatrenie súdu v danom zariadení, zariadenie je oprávnené o tejto veci rozhodnúť v plnom rozsahu
- Podľa zákona 576/2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov Z. z. § 6 ods. 9 písm. a) informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade neodkladnej starostlivosti, ak nemožno včas získať informovaný súhlas, ale ho možno predpokladať.
- Zdravotná starostlivosť o deti sa zabezpečuje v týchto oblastiach: hygiena životného prostredia, zdravotnícko – preventívne opatrenia, starostlivosť počas ochorenia dieťaťa, administratíva zdravotnej starostlivosti.
- Hygiena životného prostredia: jedná sa o celkovú čistotu a bezinfekčnosť prostredia centra, t.j. izieb detí, spoločných priestorov, hygienických priestorov, kancelárií, skladov a vonkajších pieskovísk. Deti si upratujú izby priebežne, tzv. veľké upratovanie je v sobotu. Sanitárne dni si stanovujú vychovávatelia individuálne. Sanitárne čistenie sa vykonáva prevažne v nočnej zmene.
- Zdravotnícko – preventívne opatrenia: v užšom slova zmysle sa jedná o pravidelné preventívne lekárske prehliadky, ktoré zabezpečuje vychovávateľ. V širšom zmysle slova sa jedná o pestovanie hygienických návykov detí, pohyb na čerstvom vzduchu, správna životospráva, spánkový režim a pod.
- Starostlivosť počas ochorenia dieťaťa: deti k lekárovi sprevádza vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič, ak si to vyžaduje zdravotný stav dieťaťa, psychológ /pedopsychiater, klinický psychológ a pod./. Lieky pre dieťa okamžite zabezpečuje službukonajúci vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič.

- Pobyť dieťaťa v zdravotníckom zariadení: hospitalizáciu dieťaťa organizuje službukonajúci vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič. O hospitalizácii sa vedie záznam v knihe denného hlásenia a na tlačive „Záznam o kontaktoch s dieťaťom počas jeho pobytu v inom zariadení“.
- Pobyť dieťaťa na liečení: ak dá ošetrojúci lekár návrh na liečenie dieťaťa, vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič v spolupráci so sociálnou pracovníčkou zabezpečí koordináciu liečenia a následne oboznámi s miestom pobytu dieťaťa kurátorku oddelenia SPODaSK, a pokiaľ je to možné aj rodičov dieťaťa.
- Administratívna agenda: lekárska starostlivosť je vedená v individuálnom pláne rozvoja osobnosti dieťaťa. Evidenciu lekárskech návštev vedie vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič na tlačive „Správa o zdravotnom stave“.
- Záznam o pravidelnom podávaní liekov a počas choroby sa vedie v knihe denného hlásenia a v záznamoch o podávaní liekov. Evidenciu liekov v prípade nevoľnosti z lekárničky vedú vychovatelia, ktorí podali liek dieťaťu.

Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolenie detí a mladých dospelých

- Každé dieťa, ktoré je prijaté do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme materských, základných, stredných a vysokých škôl v slovenskom a maďarskom jazyku.
- Ak dieťa prechádza na vyšší stupeň v školskom systéme, vychovávateľ a špeciálny pedagóg poskytuje dieťaťu v spolupráci so školou odborné poradenstvo. O tomto sa vedie záznam v pláne výchovnej práce s dieťaťom. Ak má dieťa záujem, môže sa v doprovode vychovávateľa zúčastniť prezentácií stredných škôl. Prihlášku do školy podpisuje štatutárny zástupca centra.
- Deti navštevujú základné, stredné školy, výberové a špeciálne školy prednostne v mieste pôsobenia centra, resp. samostatne usporiadanej skupiny a profesionálnej náhradnej rodiny. Mimo deti študujú v prípadoch, ak nie je obdobná škola v mieste pôsobenia centra, resp. samostatne usporiadanej skupiny alebo je to v najlepšom záujme dieťaťa.
- Centrum dokáže zabezpečiť vzdelávanie detí v materskej a základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským, ako aj v cirkevnej materskej a základnej škole.
- Prípravu na vyučovanie zabezpečujú pravidelne vychovatelia a profesionálni náhradní rodičia.
- Príprava môže byť individuálna alebo spoločná a to v závislosti od potrieb a schopností dieťa. Spôsob prípravy na vyučovanie je uvedený na viditeľnom mieste v režime dňa skupiny, tak, aby aj zastupujúci vychovávateľ dodržal spôsob prípravy dieťaťa na vyučovanie.
- Ak má dieťa diagnostikované poruchy učenia, má nedostatky vo vedomostiach alebo potrebuje doučovanie, prípravu na vyučovanie v súlade s IPROD-om zabezpečuje aj špeciálny pedagóg.
- Za účelom dosiahnutia kvalitných výsledkov v škole sa vychovávateľ/profesionálni náhradní rodič zúčastňuje rodičovských združení a návštev v škole aj bez pozvania.
- Vychovávateľ sa pravidelne na konci mesiaca informuje o výsledkoch, ktoré dosahuje dieťa vo výchovno-vzdelávacom procese v škole, o čom vedie záznamy.

Práva dieťaťa

V rámci výchovy a pobytu mal. detí v centre sú zachovávané základné práva dieťaťa na zdravý duchovný a telesný rast, bez rozdielu rasy, farby pleti, pohlavia, reči, náboženstva, politického alebo iného spoločenského postavenia, či už dieťaťa, alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre.

Deti a mladí dospelí majú právo:

- Na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov centra,
- na stabilné prostredie, možnosť vytvárať si blízke citové vzťahy s rovesníkmi aj dospelými osobami v centre,
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, náhradná rodinná starostlivosť, osamostatňovanie sa,
- na ochranu v prostredí centra pred šikanovaním, zneužívaním a násilím,
- na súkromie,
- na zachovanie, obnovenie a zlepšovanie kontaktu s rodičmi, súrodencami, príbuznými a blízkymi osobami,
- na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s blízkymi osobami a rovesníkmi /dieťa má právo stretávať sa s rodičom podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona,
- na vzdelanie podľa svojich schopností a na výber strednej resp. vysokej školy,
- na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania,
- na zdravý životný štýl /stravovanie, rekreačná činnosť/,
- na starostlivosť o telesné a duševné zdravie,
- na spolurozhodovanie o svojom živote vo všetkých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú ich osoby alebo ich rodiny,
- požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby,
- na ochranu osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Každý, kto nezachová mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa detí a mladých dospelých, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojho povolania, hrubo porušil práva detí ako aj pracovnú disciplínu,
- dožadovať sa ochrany svojich práv u riaditeľky centra.

Kontaktovanie sa dieťaťa na pomáhajúce subjekty majú deti zabezpečené osobným kontaktom so sociálnymi kurátormi, prokurátorom a majú k dispozícii schránku dôvery centra.

Poštu dieťaťa preberie zamestnanec centra a následne ju dieťaťu odovzdá s rešpektovaním listového tajomstva. V prípade, že sa jedná o list alebo pohľadnicu a dieťa nevie čítať, má právo vybrať si osobu, ktorá mu dokument prečíta. Ak sa jedná o balík, odovzdá sa dieťaťu v neporušenom stave. Ak dieťa nevie balík otvoriť samé, tento úkon vykoná vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič v prítomnosti dieťaťa.

Deti v centre majú k dispozícii prístup na internet, ktorý prioritne slúži na kontaktovanie sa s rodinou a osobami, s ktorými má dieťa vytvorený vzťah. Z dôvodu dodržiavania zásad bezpečnosti správania sa na internete sú deti pravidelne poučené o pozitívach a negatívach jeho používania. Prístup na pevný internet majú deti zabezpečený priamo v samostatne usporiadaných skupinách a v profesionálnej náhradnej rodine. Počítače využívajú na prípravu do školy, tvorbu projektov a vyhľadávanie potrebných informácií.

Deti v centre majú právo na používanie vlastného mobilného telefónu vo vyhradenom čase – mimo času školského vyučovania, prípravy do školy, času nočného pokoja. Ak dieťa nevlastní mobilný telefón, môže kontaktovať rodinu alebo osobu, ku ktorej má vytvorený vzťah prostredníctvom telefónu centra.

Rodičia majú právo na stretávanie sa s dieťaťom:

- Centrum utvára podmienky na stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi. Dieťaťu a jeho rodičom poskytuje centrum, orgán SPODaSK a obec pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa.
- Centrum dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s ohľadom na potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti rodičov dieťaťa.
- Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum môže určiť, že rodičia dieťaťa sa môžu stretnúť s dieťaťom len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý je dieťaťu známou osobou, alebo len v centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky, alebo mimo centra na území obce, v ktorej je sídlo centra. Rodič/osoba blízka prevezme zodpovednosť za dieťa na tlačive „Priepustka“.
- Návštevy rodičov v centre musia prebiehať tak, aby neboli obmedzované práva ostatných detí v skupine. Všetky návštevy bez výnimky prebiehajú výhradne v spoločných priestoroch, čím nie je dotknuté právo detí na súkromie. Termín návštevy rodičov je spravidla vopred dohodnutý so sociálnou pracovníčkou. Ak rodičia prídu neohlásení, dĺžku návštevy určí službukonajúci zamestnanec. Na dĺžke návštevy blízkej osoby a priateľov detí a mladých dospelých sa dopredu dohodne službukonajúci vychovávateľ s návštevou tak, aby nebolo zamedzené plneniu denných úloh v rámci režimu dňa. Kontakty dieťaťa s rodičmi/osobou blízkou zaznamenáva vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič na tlačive „Záznamy o návštevách rodičov a ostatných návštevách a kontaktoch“.
- Ak je to vhodné a centrum v súlade s individuálnym plánom rozvoja osobnosti dieťaťa umožní dieťaťu pobyt u rodičov/osoby blízkej. Súhlas s pobytom dieťaťa mimo centra vydáva riaditeľka centra na tlačive „Súhlas s pobytom mimo centra“.
- Rodičia/osoby blízke oznamujú svoj záujem o pobyt dieťaťa v domácom prostredí osobne, resp. telefonicky najmenej 3 dni vopred pred plánovaným termínom pobytu. Následne centrum oznámi orgánu SPODaSK čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa s rodičom najmenej 3 pracovné dni pred odchodom dieťaťa z centra tak, aby mohol orgán SPODaSK poskytnúť centru aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa. Ak pobyt dieťaťa mimo centra má trvať nepretržite dlhšie ako sedem po sebe nasledujúcich dní alebo ak čas medzi jednotlivými pobytmi má byť kratší ako päť po sebe nasledujúcich dní, centrum je povinné o tom informovať súd a orgán SPODaSK. Centrum v súlade s opatreniami v IPROD-e rozhodne o spôsobe použitia stravného dieťaťa, ktoré odovzdá rodičom vo forme finančnej alebo vo forme nákupu potravín. Vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič pred odchodom dieťaťa odovzdá rodičom tlačivo „Plán činnosti pre rodinu“, v ktorom sú zaznamenané úlohy pre dieťa aj rodičov ako aj výchovné usmernenia pre rodičov.

Povinnosti dieťaťa /mladého dospelého

Zamestnanci samostatne usporiadanej skupiny v centre a profesionálni náhradní rodičia zastupujú vo výchove rodinu a preto sa v nej uplatňujú ustanovenia zákona č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z ustanovení zákona o rodine sú odvodené povinnosti detí.

- Deti prejavujú zamestnancom úctu a rešpekt. Vzájomné nezhody riešia slušným spôsobom, bez používania vulgarizmov. Oslovuje ich „teta“ a „ujo“.
- Deti majú povinnosť plniť úlohy naplánované v IPROD-e, s úlohami boli oboznámení a sú v prospech ich vývinu.
- Deti majú povinnosť dodržiavať režim dňa a pravidlá ustanovené v skupine a v centre v zmysle vnútorného poriadku centra. Zamestnanci samostatne usporiadanej skupiny vytvárajú pravidlá skupiny spoločne s deťmi. Profesionálni náhradní rodičia tvoria pravidlá rodiny spoločne s deťmi.
- Deti majú povinnosť spolupracovať s vychovávateľmi a profesionálnymi náhradnými rodičmi na ochrane svojho zdravia a bezpečia v súlade s článkami vnútorného poriadku.
- Deti majú povinnosť osobnou pomocou sa podieľať na spoločných potrebách skupiny a profesionálnej náhradnej rodiny. Osobná pomoc v spoločných potrebách samostatne usporiadanej skupiny a profesionálnej náhradnej rodiny sú: povinnosti pri príprave stravy, upratovaní, šetrné zaobchádzanie s vybavením priestorov centra a domácnosti profesionálneho náhradného rodiča, pomoc mladším a postihnutým deťom, pomoc pri údržbe vlastných vecí a zariadenia.

Dohoda o zotrvaní mladého dospelého v centre

- Ak sa skončí ústavná starostlivosť dosiahnutím plnoletosti môže mladý dospelý požiadať o zotrvanie v centre.
- Mladý dospelý požiada o zotrvanie v centre písomnou žiadosťou.
- Centrum uzatvorí s mladým dospelým dohodu o poskytovaní starostlivosti mladému dospelému počas prípravy na budúce povolanie v centre.
- Predmetom dohody sú podmienky poskytovania starostlivosti mladému dospelému v centre po ukončení ústavnej starostlivosti.
- Súčasťou dohody je aj konkrétny plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého.
- Centrum si vyhradzuje právo ukončiť dohodu v prípade, ak mladý dospelý opakovane porušuje dohodnuté podmienky.

Povinnosti rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa

- Rodičia majú súdom určenú povinnosť platiť výživné na dieťa a tým úhradu do centra.
- Rodičia a iné blízke osoby majú povinnosť zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa počas návštevy v domácom prostredí tak, ako im to určuje plán činnosti pre rodinu.
- Rodičia a iné blízke osoby dieťaťa majú povinnosť počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí chrániť zdravie detí, napr. pokračovať v zdravotnej starostlivosti o dieťa /podávanie liekov/, ak je to potrebné. Zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa pričom rešpektujú plán činnosti pre rodinu

- Rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch.
- Rodičia a iné blízke osoby dieťaťa informujú centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa v centre.
- Rodičia a iné blízke osoby dieťaťa majú povinnosť nakladať zodpovedne s príspevkom na stravu dieťaťa, ak im bol poskytnutý.

Podmienky návštev v centre

Maloleté dieťa má v priestoroch centra za povinnosť rešpektovať vnútorné pravidlá stanovené centrom. Pravidlá stanovené centrom sa vzťahujú aj na rodičov a osoby blízke k maloletému dieťaťu, ktoré dieťa navštívia v centre. Každá samostatne usporiadaná skupina/profesionálna náhradná rodina si po dohode s rodičmi a osobami blízkymi dieťaťu stanoví čas jeho návštevy.

Výchovné prostriedky

V centre sa za nedodržanie presne stanovených pravidiel ukladajú výchovné opatrenia uložené podľa miery závažnosti porušenia a nerešpektovania s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho dieťaťa. Pri riešení výchovných problémov sa nepoužíva ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti.

Najčastejšími výchovnými opatreniami, ktoré sa v centre využívajú sú:

- pohovor s dieťaťom v samostatne usporiadanej skupine o vyskytnutom probléme
- pohovor so psychológom
- v rámci samostatne usporiadanej skupiny navýšenie pracovných aktivít /primerane veku, mentálnej úrovne a diagnóze dieťaťa/
- obmedzenie individuálnych vychádzok
- deti v centre majú k dispozícii svoje mobilné telefóny, ktoré môžu používať v čase do 22:00 hod. Ako výchovné opatrenie sa využíva skrátenie tohto času používania alebo jeho obmedzenia na určitý čas.

Výchovné opatrenie dieťaťu, jeho charakter a rozsah spravidla určuje profesionálny náhradný rodič a službukonajúci vychovávateľ v spolupráci s odborným tímom centra. Aktuálne správanie a potreby detí sa prehodnocujú na večerných komunitách, ktoré vedie službukonajúci vychovávateľ. Pri pretrvávajúcom neprimeranom správaní sa daný problém rieši počas návštev v profesionálnych náhradných rodinách, na pracovných stretnutiach samostatne usporiadaných skupín v spolupráci s odborným tímom a riaditeľkou centra, kde sa prehodnotia doteraz realizované výchovné opatrenia a podľa potreby sa prijmu následné opatrenia. Tým sa zabezpečí aspoň čiastočná objektivita hodnotenia daného problému. Čas trvania výchovného opatrenia závisí od miery závažnosti problému. Každé porušenie stanovených pravidiel je posudzované individuálne. O každom závažnom porušení stanovených pravidiel sa píše záznam, o ktorom sú oboznámení členovia odborného tímu.

Aby sme predchádzali porušovaniu stanovených pravidiel, využívame najmä motivačné výchovné prostriedky:

- výber voľnočasovej aktivity,
- výlet,
- návšteva kina,
- dlhšia večierka,
- dlhšie sledovanie TV.
-

Za nedodržiavanie povinností je možné uložiť sankčné výchovné prostriedky:

- pre predškolský vek
 - obmedzenie spoločných hrových aktivít, ak dieťa nerešpektuje pravidlá hry, ubližuje iným deťom alebo narúša jej priebeh – v tomto čase sa dieťaťu venuje vychovávateľ
 - obmedzenie sledovania televízieVýchovné prostriedky sa ukladajú v trvaní 1 hod až týždeň

- pre mladší školský vek
 - obmedzenie spoločných hrových aktivít, ak dieťa nerešpektuje pravidlá hry, ubližuje iným deťom alebo narúša jej priebeh – v tomto čase sa dieťaťu venuje vychovávateľ
 - obmedzenie času hry na bytovom počítači a tablete
 - skrátenie času používania mobilného telefónu alebo tabletu,
 - obmedzenie času sledovania televízie,
 - vykonanie pomocných prác navyše s prihliadnutím na vek,Výchovné prostriedky sa ukladajú v trvaní 1 deň až 1 týždeň

- pre starší školský vek až po plnoletosť
 - obmedzenie času hry na bytovom počítači a tablete,
 - skrátenie času používania mobilného telefónu alebo tabletu,
 - obmedzenie času sledovania televízie,
 - vykonanie pomocných prác navyše,
 - obmedzenie individuálnych vychádzok,Výchovné prostriedky sa ukladajú v trvaní 1 deň až 2 týždne /po týždni sa prehodnocujú/

Miera a doba obmedzenia sa mení v závislosti od veku dieťaťa a miery závažnosti porušenia povinností. Ak dieťa nesúhlasí s uloženým výchovným opatrením, má možnosť výberu z viacerých možností, ktoré sú mu ponúknuté. V takomto prípade s názorom dieťaťa pracuje psychológ počas individuálnej intervencie. O výchovnom opatrení za menej závažné porušenie rozhoduje službukonajúci vychovávateľ bezodkladne.

V prípade opakujúcich sa porušení závažného charakteru sú obmedzenia stanovené vychovávateľom, vedením centra a odborným tímom v prítomnosti dieťaťa a spísané ako záznam z intervencie spolu s ďalším postupom.

Ak nepríde k náprave, centrum zvoláva prípadovú konferenciu za účelom premiestniť dieťa do výchovného zariadenia s cieľom získať odporúčania pre ďalšiu výchovnú činnosť.

Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

- Za účelom usmerňovania sociálneho vývinu sa dieťaťu, u ktorého je vykonávané pobytové opatrenie súdu podľa § 49 ods.1 zákona a mladému dospelému, pre ktorého

sú vykonávané opatrenia podľa § 55 zákona, ak sa pripravuje na povolanie poskytuje vreckové.

- Vreckové sa poskytuje v stanovenej výške po dovŕšení 6 rokov veku.
- O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa. Dieťaťu musí byť poskytnutá potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť:
 - o ak ide o dieťa vo veku od 6 rokov do 18 rokov veku, o spôsobe využitia vreckového sa dieťa vyjadří písomne na tlačive „Vyjadrenie dieťaťa o spôsobe využitia vreckového“, dieťa, ktoré nie je schopné písomne sa vyjadriť z dôvodu nízkeho veku alebo zdravotného stavu, skutočnosť zaznamenaná na tlačive vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič, týmto deťom ako aj deťom s ŤZP, autizmom, mentálnym postihnutím je poskytovaná pomoc a je rešpektovaný ich názor ako by chceli finančné prostriedky využiť, nákup konkrétnych vecí je realizovaný za prítomnosti vychovávateľa a profesionálneho náhradného rodiča, aby nedochádzalo k zneužitiu a nerozumnému nakladaniu s financiami, deti si môžu kúpiť hračky, kozmetiku, sladkosti, elektroniku, návšteva cukrárne, kina a pod.
 - o ak ide o mladého dospelého, o spôsobe využitia vreckového sa mladý dospelý vyjadří písomne na tlačive „Vyjadrenie mladého dospelého o spôsobe využitia vreckového“.
- Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa. Dieťaťu sa primeraným spôsobom vysvetlí dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytuje vo viacerých splátkach alebo v nižšej sume, a dieťaťu sa umožní s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového. O týchto skutočnostiach sa vedie záznam v pláne výchovnej práce s dieťaťom.
- Centrum poskytne vreckové v mesačnej výške zníženej o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.
- Vreckové ako opatrenie sociálno-právnej ochrany finančného charakteru je poskytované tak, aby bol sústavne zabezpečovaný priaznivý sociálny vývin dieťaťa.
- Pre vhodné usmernenie sociálneho vývinu dieťaťa vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič primeraným spôsobom oboznámi dieťa s výhodou tvorby úspor a šetrenia na dôležité udalosti.
- Ak dieťa prejaví záujem o tvorbu úspor z vreckového, navrhnutú čiastku odvádza vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič zodpovedný za vedenie vreckového na skupine, na vkladnú knižku dieťaťa, resp. na osobný účet dieťaťa.
- Ak dieťa prejaví záujem o šetrenie na dôležité udalosti, navrhnutú čiastku si dieťa uschová u vychovávateľa/profesionálneho náhradného rodiča.
- Centrum spoločne s dieťaťom najmenej dvakrát ročne hodnotí v polročnom vyhodnotení plánu výchovnej práce s dieťaťom, či sa poskytnutím vreckového dosiahol účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a navrhne dieťaťu prípadné zmeny v hospodárení s vreckovým.
- Návrh vreckového vystavuje vychovávateľ zodpovedný za výplatu a evidenciu vreckového dieťaťa na predpísanom tlačive „Návrh vreckového“.

- Odovzdanie vreckového dieťaťa vychovávateľ zodpovedný za výplatu a evidenciu vreckového vedie v zošite „Evidencia vreckového v samostatne usporiadanej skupine“ (ŠEVT 962080), prevzatie vreckového potvrdí dieťa svojim podpisom. Vreckové dieťa, ktoré vzhľadom k jeho veku, rozumovej vyspelosti a mentálnej úrovni (6-ročné dieťa + odklad povinnej školskej dochádzky, mentálna retardácia) nie je schopné podpísať sa, odovzdá vychovávateľ zodpovedný za výplatu vreckového pred ďalším vychovávateľom, čo potvrdia svojimi podpismi.

Postup v rizikových situáciách pre dieťa

Centrum má písomne definované postupy v mimoriadnych situáciách vo vzťahu k dieťaťu.

- Pokiaľ zodpovedný zamestnanec vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič zaznamená akékoľvek rizikové správanie, či úraz, najprv zaistí bezpečnosť dieťaťa podľa potreby /napr. poskytnutie prvej pomoci pri intoxikáciou drogami, prípadne privolá odbornú pomoc na telefónnom čísle 112 a poskytne všetky informácie ohľadom dieťaťa/.
- Oznámi udalosť riaditeľke centra, konzultuje s ňou ďalší postup. Udalosť zaznamenaná aj písomne.
- V závažných prípadoch vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič kontaktuje Políciu SR na telefónnom čísle 158.
- Riaditeľka centra v závažných prípadoch informuje príslušný orgán SPODaSK, prokuratúru a súd.
- V prípade šikanovania, sebapoškodzovania, porúch príjmu potravy a pod. oznámi vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič udalosť psychologičke centra, ktorá v najbližšom možnom termíne zrealizuje krízovú intervenciu.
- Vo všetkých prípadoch zistenia rizikového správania dieťaťa informuje službukonajúci vychovávateľ ostatných vychovávateľov príslušnej samostatne usporiadanej skupiny.
- Vychovávatelia/profesionálni náhradní rodičia v spolupráci s odbornými zamestnancami postupujú podľa závažnosti zisteného javu, veku dieťaťa a jeho osobnostných charakteristík a možností. Volia primerané metódy a postupy vhodné pre konkrétne rizikové správanie a zároveň pre konkrétne dieťa.

Centrum v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré vykonáva pobytové opatrenie, postupuje citlivo a individuálne a koná v najlepšom záujme dieťaťa a to nasledovne:

- Pri vážnych nezhodách medzi deťmi – s deťmi pracuje psychológ centra. Ak sa jedná o deti z jednej samostatne usporiadanej skupiny, pri dlhodobom pretrvávaní problémov, môže riaditeľka centra rozhodnúť o premiestnení dieťaťa do inej samostatne usporiadanej skupiny.
- Pri vážnych nezhodách medzi deťmi a zamestnancami centra – sa zvoláva komunita, na ktorú je prizvaná aj riaditeľka centra, následne s deťmi a v prípade potreby aj so zamestnancami pracuje psychológ centra. V prípade pretrvávania nezhôd sa realizuje stretnutie dieťa /detí/ - vychovávateľ /vychovávatelia/, odborný tím a riaditeľka centra, na ktorom sa určia nasledovné postupy, ako napr. prizvanie externých pracovníkov – klinický psychológ, zmena zloženia samostatnej usporiadanej skupiny a pod. Ak je dôvodom nezhôd neprimerané správanie dieťaťa /detí/ voči ostatným deťom a dospelým osobám, centrum zvoláva prípadovú konferenciu za účelom premiestniť

dieťa do výchovného zariadenia s cieľom získať odporúčania pre ďalšiu výchovnú činnosť.

- Pri nedovolenom opustení centra dieťaťom – profesionálny náhradný rodič alebo službukonajúci vychovávateľ túto skutočnosť bezodkladne nahlási na príslušnom oddelení policajného zboru. Následne sociálni pracovníci informujú rodičov dieťaťa /zákonného zástupcu/, príslušný orgán SPODaSK /kurátorku dieťaťa/, koordinátorku odboru vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu pri Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny a prokurátorku Okresnej prokuratúry v Leviciach.

Opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa pred poškodzovaním vlastného zdravia:

- Ak deti a mladí dospelí ešte nemajú schopnosť porozumieť preventívnym opatreniam na zabezpečenie zdravého životného štýlu alebo tieto opatrenia odmietajú prijať, centrum je povinné uplatniť ďalšie opatrenia, ktoré zamedzia poškodzovaniu zdravia dieťaťa.
- Opatrenia trvajú až do doby, kým deti a mladí dospelí pochopia škodlivosť svojho správania:
 - Zamedziť večerným a dlhým denným vychádzkam detí a mladých dospelých, ak je podozrenie, že dochádza k nekontrolovateľnému správaniu,
 - ak mladiství odmietajú toto opatrenie, ochrániť ich zdravie dočasne alebo trvalo premiestnením do iného typu zariadenia. Ak odmietajú dodržiavať opatrenie mladí dospelí, je to dôvod na ukončenie dohody o zotrvaní mladého dospelého v centre, uzatvorenej medzi centrom a mladým dospelým,
 - poskytnúť dieťaťu liečenie v prípade, že požíva alkohol resp. drogy a zabezpečiť jeho premiestnenie do vhodnejšieho typu zariadenia, aby nedošlo k trvalému poškodeniu zdravia a závislostiam,
 - zamedziť vstupu do centra osobám, ktoré preukázateľne vo zvýšenej miere ohrozujú zdravý životný štýl detí a mladých dospelých a primeraným spôsobom o tom informovať rodičov týchto osôb, prípadne iné orgány.
- V spolupráci s orgánom SPODaSK a obcou kontrolovať dodržiavanie opatrení v domácom prostredí, v prípade ich nerešpektovaní obmedziť pobyt detí v dysfunkčnom prostredí.

Opatrenia na zabezpečenie bezpečného prostredia v centre:

- Zamestnanci centra sú zodpovední za vytvorenie pokojnej a tvorivej atmosféry, ochranu fyzického a psychického zdravia detí.
- Zamestnancom je zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťaťu a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu.
- Ak zamestnanci zistia nedostatky na predmetoch, pomôckach alebo zariadení, ktoré môže ohroziť zdravie alebo bezpečnosť detí, zabezpečia ich odstránenie osobne alebo požiadajú o ich odstránenie údržbára.
- Službukonajúci vychovávateľ je zodpovedný za bezpečie detí, preto si režim dňa a činnosti v ňom upraví tak, aby mal prehľad o deťoch, ktoré nie sú v jeho prítomnosti v čase, keď vykonáva obslužné činnosti /varenie, pomoc iným deťom a pod./.

- Službukonajúci vychovávateľ skontroluje bezpečnosť na dvore, podľa potreby odstráni z dosahu nebezpečné predmety, prípadne zabezpečí ich likvidáciu údržbárom centra.
- V čase letných mesiacov s vysokými dennými teplotami musia mať deti pri pobyte vonku hlavu krytú vhodným doplnkom /šiltovkou, klobúkom a pod/, aby sa predišlo úpalu. Oblečenie majú mať vzdušné, z prírodných materiálov. Deti majú zabezpečený pitný režim.
- V letnom období sa pobyt vonku na priamom slnečnom žiarení zvyčajne v čase od 11.00 do 15.00 hod. obmedzuje na minimum.

Úraz dieťaťa:

- Ak niektoré dieťa utrpí úraz, ktorý nie je potrebné ošetriť lekárom, ošetrí ho službukonajúci vychovávateľ primeraným spôsobom. Úraz a spôsob ošetrenia zaeviduje v evidencii úrazov, v knihe denného hlásenia a následne informuje o úraze koordinátora a riaditeľku centra.
- Ak dieťa utrpí úraz, ktorý si vyžaduje ošetrenie lekárom, službukonajúci vychovávateľ odvedie dieťa na lekárske ošetrenie zdravotníckym vozidlom, prípadne taxislužbou, ak nie je v centre šofér. Po návrate z ošetrenia zaznamená úraz v evidencii úrazov, v knihe denného hlásenia, zabezpečí odovzdanie lekárskeho záznamu o ošetrení úrazu detskej lekárnke. Informácie podá riaditeľke centra.
- V prípade úrazu, ktorý ohrozuje život dieťaťa, službukonajúci vychovávateľ podá dieťaťu prvú pomoc, privolá rýchlu zdravotnú pomoc a okamžite informuje riaditeľku centra.

Ochrana detí pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou a násilím:

V zmysle dohovoru o právach dieťaťa sú zamestnanci centra povinní zabezpečovať aktívnu ochranu detí pred sociálno-patologickými javmi, monitorovať zmeny v správaní detí a v prípade dôvodného podozrenia z fyzického alebo psychického týrania, ohrozovania mravného vývinu dieťaťa alebo požívania alkoholu alebo drog bezodkladne riešiť problém v spolupráci s príslušným odborom sociálnych vecí, pediatrom a príslušným oddelením policajného zboru.

Opatrenia na ochranu detí pred požívaním legálnych a nelegálnych drog:

- Zabezpečiť na samostatne usporiadanej skupine literatúru s tematikou drog pre samovzdelávanie zamestnancov na preventívne pôsobenie na deti.
- Zabezpečiť vzdelanie vychovávateľov, odborného tímu a detí na uvedenú problematiku formou besied s odborníkmi z danej oblasti.
- Poskytovať deťom dostatok podnetov a možností realizácie prostredníctvom rôznych aktivít, a tým viesť k plnohodnotnému životu, kde by legálne či nelegálne drogy nemali svoje miesto.
- Zabezpečiť dodržiavanie zákazu fajčiť v centre.
- Zabezpečiť v centre zákaz požívania alkoholických nápojov.
- Preventívne deťom a mladým dospelým vykonať test na prítomnosť alkoholu. Ak sa potvrdí prítomnosť alkoholu, do IPROD-u prijať opatrenia.
- Ak je správanie detí zmenené a zamestnanec má podozrenie na prítomnosť drogy v tele dieťaťa, okamžite zabezpečí podanie testu na zistenie prítomnosti drogy. Ak je test na drogu pozitívny, okamžite informuje o situácii riaditeľku centra.

Opatrenia na ochranu detí pred šikanovaním, násilím a diskrimináciou:

- Šikanovaním označujeme úmysel ublížiť druhému fyzicky, alebo psychicky. Je to napríklad bitie, strkanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ale aj ohováranie, nadávky, či vylúčenie zo spoločnosti ostatných, teda spolčenie sa viacerých detí proti jednému. Toto sa musí diať opakovane, aby sa to považovalo za šikanu.
- Prevenciou proti šikane v centre je otvorená komunikácia, demokratická výchova a pravidelná kontrola detí.
- Ak dôjde k šikane medzi deťmi, pomoc dieťaťu poskytne psychológ centra.
- Ak došlo k šikanovaniu prvýkrát, dieťaťu, ktoré šikanovalo, bude poskytnutá odborná psychologická pomoc.

Pri riešení agresivity a šikanovania v prostredí centra a pri riešení sexuálneho násillia a zneužívania v prostredí centra postupuje centrum nasledovne:

- o okamžitá pomoc obeti,
- o dohoda riaditeľa centra s ostatnými zamestnancami na postupe a vedení interného vyšetrovania osobou, ktorej dieťa dôveruje,
- o ak sa jedná o skupinu agresorov, násilníkov - zabránenie nožnej krivej výpovede ich izoláciou bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi,
- o pokračujúca pomoc a podpora obete,
- o nahlásenie prípadu polícii,
- o kontaktovanie poradenských a výchovno – vzdelávacích zariadení.

Centrum má vypracované preventívne programy, ktoré využíva. Realizujú sa skupinovú formou v priebehu roka a sú organizované pravidelne odborným tímom centra. Centrum zabezpečuje aj besedy a workshopy pre deti alebo zamestnancov, na ktoré pozýva externých odborníkov – preventistov z rôznych oblastí.